

Niemand
IS ALS HIJ

HEEFT U OOK VAN DIE MOMENTEN DAT JE OPNIEUW WORDT OVERWELDIGD DOOR DE HEER JEZUS? MISSCHIEF TIJDENS EEN DIENST, OF JUIST TIJDENS EEN WANDELING ALS JE IN GESPREK BENT MET GOD? DAN VOEL JE WEER ZIJN TEGENWOORDIGHEID DIE ER NOG WEL WAS, MAAR WAAR JE NIET MEER VAN GENOOT - HET GING LANGS JE HEEN. IK WORD ER KLEIN VAN ALS IK ER AAN DENK DAT DE HEER JEZUS AL MIJN ZONDEN WILDE DRAGEN, ZODAT IK VRIJUIT KAN GAAN. DAN BEGRIJP IK GODS LIEFDE NIET DAT IK ZIJN ZOON MOCHT WORDEN. EN DAN BEGRIJP IK ER AL HELEMAAL NIETS VAN DAT HIJ MIJN STUNTELIGE LEVENTJE WIL GEBRUIKEN OM IETS TE MOGEN DOEN IN ZIJN KONINKRIJK. MAAR MIJN ONTMOETING MET DE HEER JEZUS WORDT NOG VEEL INDRUKWEKKENDER ALS IK AL DIE DINGEN VERGEET EN AANGERAAKT WORDT DOOR ZIJN GEWELDIGE PERSOON.

• door Peter van Beugen

We gaan terug in de tijd, naar het jaar 325 n. Chr. In de koele ruimte van het paleis in Nicea, het huidige Iznik, zijn een paar honderd mannen verzameld uit alle delen van het Romeinse Rijk. Sommigen van hen dragen littekens in hun gezicht en over hun lichaam die het gevolg zijn van gevangenschap en marteling onder de christenvervolgingen waaraan twaalf jaar eerder een abrupt einde was gekomen. Anderen dragen herinneringen van vrienden die hun leven hadden gelaten om hun geloof in Jezus, de Zoon van God. Juist dat is het onderwerp van deze merkwaardige bijeenkomst. In enkele delen van

de christelijke kerk deed hardnekkig de leer opgang dat de Zoon in zijn wezen ondergeschikt is aan de Vader, geschapen en niet oneindig. De leer werd met overweldigende meerderheid verworpen en de belijdenis van Nicea op dit punt is een monument in de kerkgeschiedenis:

Ik geloof in één Heer, Jezus Christus, de eniggeborene Zoon van God, vóór alle tijden geboren uit de Vader. God uit God, Licht uit Licht, ware God uit de ware God. Geboren, niet geschapen, één in wezen met de Vader, door wie alles geschapen is. Die voor ons mensen en omwille van ons heil uit de hemel is neergedaald.....

We gaan een stapje verder terug in de tijd. Zo tegen het eind van de eerste eeuw – ergens in Klein-Azië - zit een man aan een schrijftafel. Zijn oude ogen hebben moeite om bij het lamplicht schrijf- en leeswerk te verrichten. Maar wat in zijn ogen niet gedooft is, dat is het beeld van Jezus, met wie hij zelf enkele jaren is opgetrokken. Nóg levendiger herinnert hij zich de woorden en het onderwijs van deze Man, die zijn gelijke niet kende.

...wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader....

Hij herinnert zich als de dag van gisteren het onbeschrijflijke gevoel van vervulling, toen het besef van de gave van het eeuwige leven tot hem doordrong. Zijn pen valt even stil als hij denkt aan de momenten dat door de 'verhulling' heen van de mens, die uiterlijk in niets van zijn medemensen verschilde, de heerlijkheid doorscheen van de Schepper, het vleesgeworden Woord, in wie de zichtbare en de onzichtbare schepping haar Heer erkende, ver boven alles verheven.

... en het woord is vleesgeworden, en heeft onder ons gewoond...

De herinnering aan de gesprekken met de Joden komt bij hem boven en eens te meer dringt de betekenis van Jezus' woorden tot hem door.. 'voor Abraham werd, ben Ik'. En toch stond Hij daar, een mens van vlees en bloed - tegelijk één in wezen met zijn God en Vader - om zijn vlees en bloed te geven als spijs en drank, want zijn vlees is waarlijk spijs en zijn bloed is waarlijk drank. Wie gelooft in de Zoon, met Hem is gestorven en opgestaan, wordt deelgenoot van het eeuwige leven. Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet.... Zijn pen valt even stil en zijn handen ontspannen. Even dwalen zijn ogen door de verte alsof hij probeert te vatten wie Jezus voor hem is in al zijn grootheid, en dan buigt hij zijn hoofd in aanbidding.

'Zoon van God in U aanschouwen wij aanbidde Vaders' beeld - al Gods volheid, zijn genade en zijn liefde onverdeeld...'

Johannes had een heel concrete aanleiding om te schrijven over de heerlijkheid van Gods Zoon. In de tijd van de apostelen kwamen namelijk leringen opgang, die wij nu aanduiden als gnostiek. Volgens deze leringen kan de mens het contact met de goddelijke wereld herstellen langs een weg van mystieke oefeningen. Zeer waarschijnlijk heeft er een kruisbestuiving plaatsgevonden met Joodse mystiek, waarbij het zeer nauwgezet naleven van de geboden in de dagelijkse

Dichtbij en oneindig hoog verheven.

praktijk een belangrijk onderdeel vormt van deze oefeningen. Taalmystiek vormde een ander belangrijk onderdeel van de Joodse mystiek en moest hem helpen in zijn weg door de zeven hemelen om, onder het aanroepen van engelennamen (en dus hun machten) uiteindelijk het hemels paleis, of de troonzaal, te betreden. De heidense variant van deze mystiek voert de mysticus door de zeven werelden (Gr. 'aeonen'), om uiteindelijk de goddelijke 'volheid' (Gr. 'pleroma') te ontmoeten. God zelf blijft hierin als een onpersoonlijk en onkenbaar wezen in de oneindigheid. De weg van de mystiek stond natuurlijk niet zomaar voor leken open maar zij moesten worden 'ingewijd' in de verborgen wijsheid. Het venijn van deze mystieke leringen zat 'm daarin dat de Heer Jezus werd gedegradeerd tot een geschapen wezen en van zijn Goddelijke heerlijkheid werd beroofd.

Tegen deze achtergrond herkent iedere trouwe bijbellezer de heldere boodschap van het evangelie zoals die nadrukkelijk in de brief van Paulus aan de gemeente in Kolosse is geschreven en die haaks staat op deze valse beweringen. Inzettingen inzake eten en drinken, feesten en sabbatten, engelenverering en zogenaamde kennis van ingewijden (Ko.2:16-23) staan haaks op het leven in Christus: in Hem woont Gods volheid (Gr. pleroma) lichamenlijk en u bent voleindigd in Hem... in Wie al de schatten van de wijsheid en kennis verborgen zijn (Ko.2:9, 3)! Christus is het beeld van de onzichtbare God, in Hem zijn alle dingen geschapen... het behaagde de hele volheid in Hem te wonen en door Hem

alle dingen tot Zichzelf te verzoenen (Ko.1:15-23). Speculatie over de wereld van engelen voert ons geen stap verder. Engelen zijn juist begerig naar de waarheden die aan en over ons in het evangelie zijn geopenbaard (1Petr.1:12). In onze verbondenheid met Christus ligt onze kracht, onze identiteit en gezonde geestelijke groei richt zich op de kennis van de Zoon van God.

De engelen waren erbij toen Hij werd geboren, toen God vrijwillig de gedaante van een mens aannam en zich als zodanig de beperkingen van tijd en ruimte oplegde, hoewel Hij tegelijk Dezelfde was die ver boven de schepping is verheven. Diezelfde engelen waren toeschouwers toen Hij hier op aarde als Dienstknecht rondwandelde, zij wachtten bereidwillig - en tevergeefs - op zijn machtswoord toen Hij aan het kruis de machten van de duisternis tegemoet trad. Ze waren de blijde verkondigers van de opstanding van de Heer en getuigen van zijn hemelvaart. Wat moeten ze zijn verbijsterd toen ze zagen dat Hij als het vleesgeworden woord tot de zijnen kwam ... en dat ze Hem niet hebben aangenomen; dat Hij in de wereld kwam en de wereld heeft Hem niet gekend! En ook als mens was niemand met Hem te vergelijken Hij heeft zich als mens nooit moreel verlaagd, overwon het kwade door het goede en gaf aan anderen zonder er iets voor terug te verwachten.

Dichtbij en oneindig hoog verheven
Het mysterie van zijn Persoon, het Wezen van Gods Zoon is met ons verstand niet te doorgronden. In Hem is God heel dichtbij

ons gekomen en tegelijk gaat Hij ons bevatingsvermogen te boven. Dat wordt ons zo mooi voorgesteld in de ark, de kist die de Israëlieten door de woestijn droegen. Van binnen hout en van buiten goud, zo herinnert ze ons aan de mensheid en Godheid van de Heer Jezus. Opmerkelijk detail is dat de kist aan de zijden voorzien was van ringen waarin draagstokken konden worden

gestoken, alsof God wil benadrukken: hier bewaren jullie afstand, de kist aanraken of inzien was niet toegestaan. De Zoon 'doorgronden' kunnen we niet: we betreden heilige grond, doen onze schoenen van de voeten en buigen ons in verwondering en aanbidding voor Hem neer. En tegelijk was dít de plaats waar God zei: hier ontmoeten

wij elkaar (Ex.25:22)! Het is goed om daar te verkeren en zijn liefelijkheid te aanschouwen; het is goed om vanuit die plaats de wereld in te gaan als getuige voor zijn Naam. Onze kennis van de Heer Jezus kan ons niet vruchteloos laten. Ze verandert ons naar zijn beeld en ze vult ons met het verlangen dat ook anderen Hem mogen leren kennen. ■

Hij herinnert zich als de dag van gisteren het onbeschrijflijke gevoel van vervulling.